

رئیس‌جمهور اسبق آمریکا با انتقاد شدید از سیاست‌های جنگ‌طلبانه ترامپ، جنگ علیه ایران را یک اقدام بی‌دلیل دانست که باعث وارد آمدن خسارت‌های سنگین به توان نظامی آمریکا و تحمیل هزینه‌های معیشتی به مردم این کشور شد

اوباما: ایران قوی‌تر شد



گروه بین‌الملل: انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره آمریکا از روز گذشته شاهد بازگشت میدانی یکی از چهره‌های تأثیرگذار و نام‌آشنای سیاست آن کشور به گر دهمایی‌های انتخاباتی بود؛ چهره‌ای که اگرچه نامش با سال‌ها حضور در بالاترین سطح قدرت سیاسی آمریکا گره خورده اما این بار با نقشی تازه به صحنه بازگشت. رئیس‌جمهور پیشین آمریکا با حضور در گردهمایی انتخاباتی دموکرات‌ها، بار دیگر در کانون توجه رسانه‌های آمریکایی و بین‌المللی قرار گرفت؛ بازگشتی که فراتر از حمایت انتخاباتی از نامزدهای حزب دموکرات، حامل پیامی سیاسی درباره عملکرد دونالد ترامپ، جنگ علیه ایران و آینده رقابت قدرت در واشنگتن است.

به گزارش «وطن امروز» باراک اوباما در سخنرانی انتخاباتی خود در دیترویت ایالت میشیگان، با حمایت از «عبدالرحمن السید» نامزد دموکرات انتخابات مجلس سنای آمریکا، حملات کم‌سابقه‌ای به سیاست جنگی ترامپ علیه ایران وارد کرد؛ حملاتی که در آنها، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا جنگ را غیرضروری خواند و با تأکید بر اینکه قدرت ایران نسبت به قبل‌از جنگ بیشتر شده، خواستار بازخواست ترامپ در این باره شد. اوباما در سخنان خود تأکید کرد ایران اکنون در تنگه هرمز اهرم فشاری در اختیار دارد که پیش از جنگ به این شکل وجود نداشت. وی در این تجمع انتخاباتی که در دبیرستان فنی کاس در دیترویت برگزار شد، از رأی‌دهندگان آمریکایی خواست با حمایت از دموکرات‌ها در انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره، سیاست‌های ترامپ را مهار کنند. او جنگ علیه ایران را باعث افزایش قیمت سوخت، تلفات تروریست‌های آمریکایی، فرسایش ذخایر موشکی و افزایش بدهی دولت فدرال دانست و تأکید کرد تصمیم‌های ترامپ، به جای تقویت امنیت آمریکا، هزینه‌های تازهای بر دوش کشور گذاشته است. یورنیز در گزارشی از سخنان اوباما نوشت نکته مهم سخنان اخیر رئیس‌جمهور پیشین آمریکا این بود که در این سخنرانی او به مخالفت کلی با جنگ علیه ایران بسنده نکرد، بلکه به طور مشخص توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ را در برابر سیاست نظامی ترامپ قرار داد و عنوان کرد دیپلماسی توانسته بود به اهداف خود برسد و نیازی به جنگ علیه ایران وجود نداشت.

■ **اعتراف مهم اوباما: ایران بر تنگه هرمز حاکم است**
محوری‌ترین بخش سخنان رئیس‌جمهور اسبق آمریکا در دیترویت درباره پیامدهای راهبردی جنگ بی‌نتیجه آمریکا علیه ایران بود و مهم‌ترین بخش سخنان او اذعان به تغییر معادله قدرت در تنگه هرمز. اوباما در سخنان خود گفت: یادتان هست؟ می‌گفتند: اوه! این بهترین جنگی است که تا به حال بوده. اوضاع دارد عالی پیش می‌رود. خب! ۸ ماه بعد، آن جنگ چطور پیش می‌رود؟ به متحده ما و پایگاه‌های‌مان حمله شده، آمریکایی‌ها کشته شده‌اند، صدها نفر آمریکایی مجروح شده‌اند و ذخایر موشکی‌مان هم ته کشیده است.

اوباما در ادامه تأکید کرد: حالا ۸ ماه پس از جنگ، ایران عملاً بر تنگه هرمز که بخش مهمی از نفت جهان از آن عبور می‌کند، حق و تو پیدا کرده است، بنابراین آنها اکنون از نظر استراتژیک در موقعیت قوی‌تری نسبت به قبل از آغاز جنگ قرار دارند.

رویتزر در گزارش خود افزود انتخاب واژه حق و تو از سوی اوباما برای ایران نشان می‌دهد از نگاه رئیس‌جمهور پیشین آمریکا، جنگ علیه ایران نه‌تنها نتوانسته توان ایران برای اثرگذاری بر اقتصاد جهان را از میان ببرد، بلکه ابزار قدرتمند دیگری را در اختیار ایرانی‌ها قرار داده تا جریان تجارت نفت را در کنترل خود بگیرند.

اوباما همچنین افزایش قیمت نفت و گازوئیل را به طور مستقیم به جنگ علیه ایران مرتبط دانست و گفت: اختلال



دفاع مستقیم از توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ موسوم به برجام بود؛ توافقی که دولت او با ایران و در قالب گروه ۱+۵ به دست آورد و محدودیت‌هایی بر برنامه هسته‌ای ایران در برابر رفع بخشی از تحریم‌ها اعمال کرد. وی درباره این توافق گفت: ایران بمب اتم نداشت، زیرا من توافقی برقرار کرده بودم که همه اذعان داشتند مانع دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای می‌شد و برای انجام این کار نیازی نبود حتی یک موشک شلیک کنم. فقط لازم بود وارد دیپلماسی شوم.

اوباما سپس با اشاره به خروج ترامپ از این توافق افزود: او از آن خارج شد و این جنگ را آغاز کرد.

■ **جنگ پرهزینه**

اوباما در تشریح پیامدهای جنگ علیه ایران به آسیب دیدن پایگاه‌های آمریکا و متحدانش و هلاکت نظامیان آمریکایی اشاره کرد و همزمان هزینه جنگ علیه ایران را از سطح ادعاهای نظامی دولت آمریکا به زندگی روزمره شهروندان پیوند زد. در این ارتباط روبرتز گزارش داد اوباما استراتژی ترامپ و ادعاهای او درباره پیروزی در جنگ علیه ایران را زیر سوال برد. رئیس‌جمهور اسبق آمریکا پیامدهای جنگ علیه ایران را به طور مستقیم به اقتصاد آن کشور مرتبط دانست. به گفته او، اختلال در انتقال نفت از تنگه هرمز موجب افزایش قیمت نفت و گازوئیل شده و این افزایش هزینه، مستقیماً به مصرف‌کنندگان آمریکایی منتقل می‌شود. بر اساس گزارش گاردین، اوباما با کنار هم قرار دادن هزینه‌های نظامی و اقتصادی آمریکا در جنگ علیه ایران، افزایش قیمت سوخت، تعرفه‌ها و بدهی دولت، استدلال کرد سیاست‌های ترامپ برخلاف وعده‌های انتخاباتی او، هزینه‌های بیشتری بر اقتصاد آمریکا تحمیل کرد و جنگ علیه ایران نیز بر مشکلات آمریکا افزود.

■ **پایان جنگ علیه ایران، شعار انتخاباتی دموکرات‌ها**
اوباما همچنین برای حمایت از عبدالرحمن السید، نامزد دموکرات انتخابات سنای آمریکا در میشیگان، پایان دادن به



جنگ علیه ایران را هدف محوری این نامزد انتخاباتی عنوان کرد و در معرفی وی گفت: عبدال برای تغییر مبارزه می‌کند؛ تغییر واقعی که به جنگ علیه ایران پایان می‌دهد، پول را از سیاست خارج می‌کند و آن را به جیب شما بازمی‌گرداند». اوباما همچنین از راجرز، نامزد جمهوری‌خواهان به دلیل حمایت از جنگ علیه ایران انتقاد کرد و گفت عبدال السید برخلاف رقیب جمهوری‌خواه خود، ماه‌ها از جنگ علیه ایران حمایت نکرده و سیاستمداری فعال در تلاش‌ها برای توقف جنگ علیه ایران است. اوباما انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره را فرصتی برای محدود کردن اختیارات سیاسی ترامپ توصیف کرد و خطاب به رأی‌دهندگان گفت: «این انتخابات، آخرین و بهترین فرصت ماست تا دست‌کم بخشی از حماقت‌های این دولت را مهار کنیم».

■ **واکنش عصبی ترامپ**

رئیس تروریست دولت آمریکا ساعاتی پس از سخنرانی انتخاباتی اوباما، بدون پرداختن به جنگ بی‌دلیل آمریکا علیه ایران، در تروث سوشال نوشت: اوباما رئیس‌جمهوری به‌شدت بی‌کفایت بود! او به ایران میلیاردها دلار باج داد و راه دستیابی به سلاح هسته‌ای را برای‌شان هموار کرد. ترامپ ادامه داد: هیلاری کلینتون متقلب قرار بود بر من پیروز شود، به‌شدت برای انتخاب تلاش کرد اما از هر جهت و به هر شکلی شکست خورد.

رئیس‌جمهور آمریکا در ادامه به حمایت اوباما از عبدالرحمن السید، نامزد دموکرات کرسی سنای ایالت میشیگان پرداخت و نوشت: وی حالا برای یک جهادی اخوان‌المسلمین تبلیغ می‌کند که از یهودیان، سیاه‌پوستان، آمریکایی‌ها و ترامپ متنفر است و او هم قرار است شکست بخورد. او یک پزشک قلابی است که درمانگاهی را اداره می‌کند که بدترین درمانگاه آمریکا شناخته می‌شود.

ترامپ افزود: من در میشیگان با اختلاف زیاد پیروز شدم

ترامپ افزود: من در میشیگان با اختلاف زیاد پیروز شدم

ترامپ افزود: من در میشیگان با اختلاف زیاد پیروز شدم

ترامپ افزود: من در میشیگان با اختلاف زیاد پیروز شدم

واسطه گروه‌های مقاومت عراق و از شرق به واسطه ایران و این وضعیت سخت‌ترین شرایط را برای سعودی‌ها رقم خواهد زد. ■ **ضرعین جدی**
اکنونمیسرت در عین حال تأکید کرد مشکلات کنونی بن‌سلمان را نباید به معنای تهدید قریب‌الوقوع برای بقای سیاسی وی دانست. این مجله یادآور شد ولیعهد سعودی طی سال‌های گذشته با متمرکز کردن قدرت و کنار زدن رقبای داخلی، موقعیت خود را تحکیم کرده است. با این حال، بحران سال ۲۰۲۶ از این جهت دشوارتر است که حل مهم‌ترین بخش آن، یعنی جنگ منطقه‌ای و تصمیم‌های نظامی واشنگتن، تا حد زیادی از کنترل مستقیم ریاض خارج است. اکنونمیسرت افزود بن‌سلمان برای عبور از این بحران، به چیزی فراتر از تغییرات ظاهری در جامعه عربستان نیاز دارد. اقتصاد آن کشور همچنان به درآمدهای نفتی وابسته است، ارتش آن برای حفاظت از حکومت سازمان یافته و سیاست خارجی ریاض نیز به حمایت آمریکا تکیه دارد. بر اساس گزارش اکونومیست، توافق دفاعی با پاکستان و ترکیه می‌تواند بخشی از تلاش عربستان برای تنوع بخشیدن به شرکای امنیتی خود باشد اما جایگزین کردن نقش آمریکا به زمان نیاز دارد. به گفته نویسنده اکونومیست، در شرایط کنونی آینده برنامه تحول اقتصادی و جایگاه منطقه‌ای عربستان بیش از هر زمان دیگری به چگونگی پایان جنگ و تصمیم‌های واشنگتن وابسته است.

■ **سقوط بورس عربستان به پایین‌ترین سطح ۵ سال اخیر**
جنگ یمن همچنین باعث شده وضعیت اقتصادی

چرا اولینعهد سعودی در ۳راهبرد اصلی یمن، اقتصاد و سیاست خارجی متحمل شکست شد

باخت ـ باخت بن‌سلمان

دلاری ولیعهد رسیده است. همچنین صندوق بین‌المللی پول که پیش‌تر رشد ۴ درصدی اقتصاد عربستان را برای سال ۲۰۲۶ پیش‌بینی می‌کرد، اکنون از انقباض ۳٫۳ درصدی اقتصاد آن کشور سخن می‌گوید، چون ادامه جنگ و افزایش هزینه‌های امنیتی می‌تواند منابع مالی مورد نیاز برای اجرای طرح‌های توسعه‌ای عربستان را محدودتر کند و اعتماد سرمایه‌گذاران را بیش از پیش تحت تأثیر قرار دهد.

■ **ترامپ؛ متحدی که به کمک ریاض نیامد**

به‌نوشته اکونومیست، سومین و شاید مهم‌ترین شرط‌بندی شکست خورده بن‌سلمان، اتکا به رئیس‌جمهور جنجالی آمریکاست. رهبران سعودی تصور می‌کردند وعده سرمایه‌گذاری‌های گسترده در آمریکا و گسترش روابط اقتصادی با خانواده ترامپ می‌تواند نفوذ ریاض بر تصمیم‌های کاخ سفید را افزایش دهد. عربستان همچنین در پروژه‌های مرتبط با زمین‌های گلف ترامپ سرمایه‌گذاری کرده و صندوق سرمایه‌گذاری عمومی آن کشور ۲ میلیارد دلار در شرکت سرمایه‌گذاری جرد کوشرن، داماد رئیس‌جمهور آمریکا پول ریخته است.

با این حال، به نوشته اکونومیست، این روابط مانع از ترامپ وارد به جنگی گسترده علیه ایران نشده؛ جنگی که پیامدهای آن اکنون امنیت عربستان و برنامه اقتصادی بن‌سلمان را نیز تهدید می‌کند. مقام‌های سعودی نگرانند از سرگیری حملات آمریکا علیه ایران پس از انتخابات میان‌دوره‌ای نوامبر، عربستان را در معرض حملات از چند جبهه قرار دهد؛ از جنوب به واسطه انصارالله، از شمال به

از سال ۲۰۱۵ برای مقابله با آن وارد جنگ شد اما نتوانست به پیروزی دست یابد. آتش‌بس سال ۲۰۲۲ امیدها به مهار جنگ را افزایش داد اما جنگ گسترده‌تر آمریکا و تل‌آویو علیه ایران بار دیگر معادلات منطقه را تغییر داد و حملات انصارالله به خاک عربستان شدت گرفت.

هفته‌نامه اکونومیست نوشت ولیعهد سعودی اکنون با گزینه‌هایی دشواری در برابر نیروهای یمن روبه‌رو است و باید میان چند گزینه دست به انتخاب بزند. بر اساس این گزارش، عربستان با باید ورود نیروهای زمینی به جنگی فرسایشی را بپذیرد یا ادامه حملات هوایی بدون نتیجه به یمن را دنبال کند یا درصدد توافقی سیاسی که به تثبیت موقعیت انصارالله در یمن کمک خواهد کرد باشد. هر یک از این گزینه‌ها می‌تواند هزینه‌های امنیتی و سیاسی قابل توجهی برای ریاض به همراه داشته باشد.

■ **چشم‌انداز اقتصادی زیر فشار جنگ**

دومین شرط‌بندی شکست‌خورده بن‌سلمان بر اساس گزارش اکونومیست، اجرای برنامه تحول اقتصادی و کاهش وابستگی عربستان به نفت است؛ برنامه‌ای که بخش مهمی از آن بر جذب سرمایه خارجی، توسعه گردشگری و اجرای طرح‌های عظیم عمرانی استوار است. با این حال، اکونومیست تأکید کرد مشکلات مالی و تأخیر در اجرای پروژه‌ها، حتی پیش از تحولات سال ۲۰۲۶ نیز بر این برنامه سایه انداخته بود.

بر اساس آمار این گزارش، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی عربستان تنها به کمتر از یک‌سوم هدف سالانه ۱۰۰ میلیارد

گروه بین‌الملل: شکست اهداف منطقه‌ای سعودی‌ها دیگر یک گمانه‌زنی صرف یا موضوعی پنهان نیست. این روزها حتی رسانه‌های غرب نیز در گزارش‌های متعدد خود شکست ریاض در دستیابی به اهداف داخلی و خارجی را با توجه به ادامه جنگ در یمن مورد بررسی و توجه قرار داده‌اند. در همین ارتباط هفته‌نامه معتبر «اکونومیست» در گزارشی با عنوان «شرط‌بندی شاهزاده روی ترامپ، علیه خودش تمام می‌شود» نوشت ولیعهد سعودی، سال ۲۰۲۶ با بحرانی چندوجهی روبه‌رو شده؛ بحرانی که ۳ ستون اصلی راهبرد او، یعنی شکست دادن انصارالله یمن، متحول کردن اقتصاد عربستان و تکیه بر ترامپ به‌عنوان متحدی قابل اعتماد را همزمان تحت فشار قرار داده است.

به گزارش «وطن امروز» رسانه انگلیسی در این گزارش، تعویق نشست سالانه ابتکار سرمایه‌گذاری آینده (FII) را نمادی از وضعیت دشوار محمد بن سلمان دانست. این نشست که به «داووس صحرا» شهرت دارد، قرار بود از امروز ۲۶ اکتبر در ریاض آغاز شود اما پس از هفته‌ها حملات موشکی و پهپادی انصارالله به پایتخت عربستان، ۱۹ اکتبر به تعویق افتاد و برگزاری آن به سال آینده موکول شد؛ حملاتی که فرودگاه ریاض را عملاً از فعالیت عادی خارج کرده و نگرانی دولت‌ها و سرمایه‌گذاران خارجی درباره امنیت عربستان را افزایش داده است.

■ **ناکامی در مهار انصارالله**

بر اساس گزارش اکونومیست، نخستین شرط‌بندی بن‌سلمان، شکست دادن انصارالله بود؛ گروهی که عربستان

سعودی‌ها این روزها به‌شدت با چالش روبه‌رو باشد. بر اساس گزارش‌ها، شاخص اصلی بورس عربستان روز یکشنبه به پایین‌ترین سطح خود در بیش از ۵ سال گذشته رسید؛ ریزشی که در پی تشدید تنش‌های نظامی با یمن، افزایش نگرانی‌های اقتصادی و درخواست‌هایی برای مداخله فوری نهاد ناظر بازار سرمایه است.

پایگاه خبری عربی ۲۱ در گزارشی نوشت شاخص اصلی بورس عربستان موسوم به «تاسی» روز یکشنبه ۹ هزار و ۳۹۰ واحد سقوط کرد و بیش از ۳ درصد کاهش یافت. در جریان معاملات، سهام بیش از ۲۶۰ شرکت افت کرد و شرکت‌های بزرگی همچون آرامکو، بانک الراجحی، بانک ملی عربستان و آکوا پاور با کاهش قیمت مواجه شدند. این افت شدید پس از ۸ هفته متوالی کاهش رخ داد که طولانی‌ترین روند نزولی هفتگی بورس عربستان از سال ۱۹۹۴ تاکنون بوده است. شاخص این بازار هفته گذشته با افت ۴٫۱ درصدی در سطح ۹ هزار و ۶۹۵٫۸۶ واحد بسته شده بود.

در همین راستا، فهد بن محمد الفریان، اقتصاددان و فعال اقتصادی در عربستان هم از سازمان بازار سرمایه خواست برای مهار افت قیمت‌ها، اعطای تسهیلات خرید سهام و فروش استقراضی را متوقف کند و عرضه شرکت‌های جدید در بورس را دست‌کم یک سال به تعویق بیندازد. این افت شرایط تشدید درگیری‌های نظامی میان خاندان سعود و یمن و ادامه حملات موشکی و پهپادی به اهدافی در داخل عربستان رخ داده است.